
ÖZBEKİSTAN'DA KİRİL ALFABESİNE GERİ DÖNÜŞ TARTIŞILIYOR

23.08.2017

Dünya Bülteni, 22 Ağustos 2017

Özbekistan'ın bağımsızlığının ilanından sonra Rusya'nın Kiril alfabesini bırakıp Latin alfabesine geçmesi sonrası ülkede ana dil olarak hangisinin kullanılacağı hala tartışma konusu

Özbekistan medyasında, Rus Kiril alfabesinin ülkenin esas alfabesi olarak kabul edilmesi tartışılıyor.

Tartışmalara Şöhret Rizaev adlı Özbek yazarın Devlet Başkanı Şevket Mirziyayeye bu konuda yazdığı açık mektup sebep oldu. Şöhret Rizaev mektubunda Rus Kiril alfabesinin ülkenin ana dili olmasını talep etti.

Özbekistan 1991 yılındaki bağımsızlığının ilanının ardından Latin alfabesine geçmiş, ancak eski Sovyet rejiminden yana olan kadrolar Rus Kiril yazısının tamamen ortadan kaldırılmasına engel olmuşlardı. Bu şekilde ortaya çıkan alfabe belirsizliği ülkede halen devam ediyor.

Ülkenin aydınları ve gençlerinin çoğunluğu Kiril alfabesinin tamamen ortadan kaldırılarak, Latin yazısına geçilmesinden yana olduklarını belirtiyor.

Özbek Türkçesinin ayrı bir yazı dili olarak kullanılmaya başlandığı tarihten bugüne kadar Özbek Türkleri, çeşitli sebeplerle dört defa alfabe değiştirmişler. Arap alfabesinin Özbek Türkçesindeki bütün sesleri karşılamaması ve Özbek Türkçesinin özelliklerini yansıtmaması Latin alfabesine geçişi hızlandırdı. Rusların Türkistanı işgalinden sonra uyguladığı dil politikalar neticesinde Kiril alfabesi kabul edilmiş ve yaklaşık 55 yıl boyunca kullanılmıştı. 1990ların başından itibaren Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin milli dil politikalarını uygulaması ile birlikte Latin alfabesine geçilmişti. Çağatay Türkçesinin devamı kabul edilen Özbek Türkçesinin alfabe sorunu günümüzde de hala devam ediyor.

Kaynak/Source: